

Απομαγνητοφωνημένη ομιλία μακαριστού γέροντος Αθανασίου Μυτιληναίου

με θέμα:

«Οἱ ἐλάχιστοι ἁδελφοί»

[εκφωνήθηκε στην Ιερά Μονή Κομνηνείου Λαρίσης στις 18-2-1996]

(B 330)

Το βιβλίον της Παλαιάς Διαθήκης, αγαπητοί μου, που λέγεται *«Ἐκκλησιαστής»*, τελειώνει με τη φράση: *«ὅτι σύμπαν τὸ ποίημα ὁ Θεὸς ἄξει ἐν κρίσει, ἐν παντὶ παρεωραμένῳ, ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν πονηρόν»*. Δηλαδή: *«Ὁ Θεός, ολόκληρον τον ἄνθρωπο, τον ὅλον ἄνθρωπον, "σύμπαν τό ποίημα", δηλαδή τόσο με την ψυχὴ του, ὅσο και με τὸ σῶμα του, θα οδηγήσει εἰς τὴν κρίσιν και οτιδήποτε εἶναι, ἀγαθὸν ἢ πονηρόν, ὅσο και αν εἶναι κρυμμένο και παρεωραμένο»*, ὅπως λέγει ἐδῶ, δηλαδή κάπου κρυμμένο, *«κάπου σε ἓνα περιθώριο, θα το βγάλει στο φανερόν»*. *«Σύμπαν τό ποίημα»*. Ολόκληρο τον ἄνθρωπο. Τόσο με τὴν ψυχὴ του, ὅσο και με τὸ σῶμα του. Και ἐπιμένω εἰς αὐτό. Ὁ ὅλος λοιπὸν ἄνθρωπος θα οδηγηθεῖ εἰς τὴν κρίσιν. Εξάλλου, αφοῦ θα γίνῃ ἀνάστασις νεκρῶν, θα κριθοῦμε μετὰ τὴν ἀνάστασις των νεκρῶν, αφοῦ φυσικά θα ἔχομε πάρει τα καινούρια μας σώματα· ἐννοεῖται τὰ παλαιὰ μας σώματα ἀνακαινισμένα. Ὅ,τι και αν διέπραξε ὁ ἄνθρωπος, ξεχασμένο, μικρό, παραθεωρημένο, εἴτε αὐτό εἶναι ἀγαθόν, εἴτε αὐτό εἶναι κακόν. Λέγει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων ὅτι: *«Ἐνήστευες; Θα σου λογαριαστεῖ. Δὲν ἐνήστευες; Θα σου λογαριαστεῖ»*. Οτιδήποτε. Ὁ πιο μικρὸς λόγος. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος δὲν μας εἶπε: *«Σας βεβαιώνω ὅτι θα δώσετε λόγον δια πάντα ἀργόν λόγον»*. Και *«ἀργὸς λόγος»* εἶναι ἐπιτρέψατέ μου, οἱ σαχλαμάρες. Καθόμαστε και λέμε σαχλαμάρες και περνάει ἡ ὥρα κ.λπ. Αὐτὰ λέγονται *«ἀργὸς λόγος»*. Και λέει ὁ Κύριος: *«... και γι' αὐτά θα δώσουμε λόγον»*.

Και πράγματι· ὅτι θα κριθεῖ ὁ ὅλος ἄνθρωπος, μας το πληροφορεῖ και ὁ Παῦλος. Λέει στὴ Β' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή του: *«Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ (: Ὅλοι πρέπει να φανερωθούμε, να σταθούμε) ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσῃται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν»*. *«Για να πάρει ὁ καθένας τὴν ἀμοιβή του. Ὅ, τι διέπραξεν με τὸ σῶμα του»*. Το προσέξατε; Με

το σώμα του. Βέβαια πολύ παραπάνω με το πνεύμα του. Είτε αγαθόν αυτό είναι, είτε κακόν.

Και η κρίσις ανήκει εις τον Χριστόν. Γιατί Αυτός μας εδημιούργησε, ως Θεός Λόγος. Αυτός έκανε τον Αδάμ και την Εύα. Αυτός και τώρα μας αναδημιουργεί ως Θεάνθρωπος. Έρχεται για να μας αναπλάσει. Λέγει ο Ίδιος: *«Οὐδέ γάρ ὁ Πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλλά τήν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ»*. *«Ο Πατήρ δεν κρίνει κανέναν. Όλη την κρίσιν την έχει δώσει εις τα χέρια του Υιού»*. Γιατί; Εκείνος μας εδημιούργησε, Εκείνος μας αναδημιουργεί. Τρόπον τινά, σαν να είναι, όπως λέγει ο άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων, σαν να είναι ο υπεύθυνος απέναντι στον Πατέρα, δια την πορεία του πλάσματός Του, που λέγεται άνθρωπος. Και επιπλέον, ο Ίδιος ο Κύριος είπε: *«Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καί ἐπὶ γῆς»*. Και συνεπώς και η εξουσία της Κρίσεως.

Και πράγματι, ακούσαμε στη σημερινή ευαγγελική περικοπή να λέγει ο Κύριος ότι θα επανέλθει *«ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου»*, λέει, *«ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καί πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καί συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη»*. Όλοι οι άνθρωποι. Μηδενός εξαιρουμένου. Και ο Αδάμ. Και η Εύα. Άπαντες.

Αυτήν την εικόνα που μας δείχνει ο Κύριος, την είπε ήδη από τον 6^ο αιώνα ο προφήτης Δανιήλ, ευρισκόμενος αιχμάλωτος εις την Βαβυλώνα. Είπε τα εξής καταπληκτικά, που είναι όλα καταπληκτικά βεβαίως είναι του Δανιήλ, αλλά εκεί στο 7^ο κεφάλαιο, είναι κάτι το..., κάτι το άλλο. Λέγει: *«Ἐθεώρουν (:Ἐβλεπα· λέει ο Δανιήλ) καί παλαιός ἡμερῶν ἐκάθητο - Και παλαιός ἡμερῶν θα πει... είναι ο γέρων κατά λέξη· αλλά είναι ο μεγάλης ηλικίας ή ακριβέστερα αυτός που δεν έχει αρχήν, ο άναρχος-· Ὁ θρόνος αὐτοῦ φλόξ πυρός (:ο θρόνος Του ήταν πύρινος). Ποταμός πυρός εἴλκεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ (:ποτάμι πύρινο εξεχύνετο από τον θρόνον Του). Χίλια χιλιάδες ἐλειτουργοῦν αὐτῷ (:Τον υπηρετούν χίλια χιλιάδες άγγελοι) καί μύρια μυριάδες παρειστήκεσαν αὐτῷ (:και παρεστέκοντο. -Αυτό που είπε ο Χριστός: «Θα έλθω με όλη τη δύναμη του ουρανού· δηλαδή με όλους τους αγίους αγγέλους»).* *Κριτήριον, ἐκάθισε καί βίβλοι ἠνεύχθησαν*

(:Στήθηκε δικαστήριο και ανοίχτηκαν οι φάκελοι, βιβλία, λέει, ήνεύχθησαν, ανοίχτηκαν οι ποινικοί φάκελοι)».

Αυτά μας λέγει ο Δανιήλ. Εξάλλου, πολλά σημεία της διδασκαλίας του Κυρίου μας αναφέρονται εις την Δευτέρα Του Παρουσία. Όπως και στην Κρίσιν. Βέβαια ευγνωμονούμε τον Ματθαίον -κατά Θείαν πρόνοιαν κατεγράφησαν αυτά. Αλλά εάν δεν κατεγράφοντο αυτά, έχομε πλείστα πλείστα όσα σημεία μέσα εις την αυτήν την Καινή Διαθήκη αν θέλετε, εκτός από την Παλαιά Διαθήκη, που μας αναφέρουν την Κρίσιν που θα κάνει ο Θεός. Επί παραδείγματι, λέγει εις τον Ματθαίον, το καταγράφει ο Ματθαίος: *«Περί δέ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καί τῆς ὥρας»* κ.τ.λ. προϋποθέτει τον ερχομό του Χριστού. Ακόμη εἶπε την παραβολή των δέκα παρθένων. Και συμπεραίνει: *«Γρηγορεῖτε οὖν (:Μένετε λοιπόν ξύπνιοι, πνευματικά ξύπνιοι) ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν (:δεν γνωρίζετε την ημέραν) οὐδέ τὴν ὥραν ἐν ἣ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται(:Κατά την οποία ο υιός του ανθρώπου ἔρχεται)»*. Λέγεται *«Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου»* εἶναι εβραϊσμός, σημαίνει *άνθρωπος*. Και σημαίνει ότι πήρε την ανθρωπίνη φύση εκατό τοις εκατό. Είναι τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος.

Αν θέλετε ακόμα, εις την παραβολή των ταλάντων. *«Μετά δέ πολὺν χρόνον -αφού μοίρασε τα τάλαντα- ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων (:έρχεται) καί συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον(:και λογαριάζεται μαζί τους)»*. Όλα δείχνουν την κρίσιν. Όλη λοιπόν η Καινή Διαθήκη κινείται στον άξονα της πρώτης και της δευτέρας παρουσίας του Χριστού. Ο Χριστός θα ξανάρθει. Και θα κρίνει τον κόσμο. Αποτελεί δε αυτό, δόγμα πίστεως, θεμελιώδες δόγμα πίστεως. *«Καί πάλι ἐρχόμενον μετά δόξης -λέμε στο Πιστεύω- κρῖναι ζῶντας καί νεκρούς»*. *«Να κρίνει και ζωντανούς, δηλαδή τους υπάρχοντας τότε, και τους κεκοιμημένους που θα αναστηθούν»*.

Ας δούμε όμως κάτι από το περιεχόμενο του Κριτηρίου. Λέγει εις τους *«δικαίους»*, εις τους ευσεβεῖς. *«Δίκαιος»* εἶναι μία ονομασία του αγίου, που αναφέρεται κυριότατα εις την Παλαιά Διαθήκη: *«Ἐπείνασα γάρ καί ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καί ἐποτίσατέ μοί, ξένος ἤμην καί συνηγάγετέ με»* κ.λπ. *«Ἦμουν απεινασμένος, μου δώσατε να φάω, ήμουν διψασμένος, μου δώσατε να πιω, ήμουν ξένος και με μαζέψατε, κ.ο.κ. Ἦμουν ασθενής,*

ήμουν ἐν φυλακῇ» κ.λπ. Αναφέρεται δηλαδή εδώ, βλέπομε, εις την αντίληψιν του πλησίον. Κατά πόσο έχετε γίνει αντιλήπτορες του πλησίον. Κατά πόσο τον αντιληφθήκατε τον πλαϊνό σας. Και του συμπαρασταθήκατε. Και μάλιστα αναφέρεται ο Κύριος σε κατώτερα ή, καλύτερα, σε απλοϊκότερα επίπεδα ελεημοσύνης. Τι απλούστερον; Πεινάει κάποιος και του δίνομε ένα κομμάτι ψωμί. Ή, διψάει και του δίνομε ένα ποτήρι νερό. Θυμηθείτε εκείνο που είπε ο Κύριος ότι: «*Σας βεβαιώνω, ένα ποτήρι νερό που θα δώσετε εις το όνομά μου -το υπογραμμίζω- κάτι θα πούμε παρακάτω- θα έχετε τον μισθό σας*». Άλλος Ευαγγελιστής: «*Ποτήριον νεαροῦ* -δηλαδή φρέσκο νερό- *ὕδατος*». «*Νεαροῦ ὕδατος*» ... Έφυγε το «*ὕδωρ*», έμεινε το «*νεαρόν*», συγκόπηκε αυτό και έγινε «*νερό*». Δηλαδή το νερό δεν είναι ουσιαστικό· είναι επίθετο. Είναι ουσιαστικοποιημένο επίθετο. Λοιπόν. Γιατί λέει «*φρέσκο νερό*»; Μη βαρεθείς να πας στο πηγάδι να αντλήσεις, *δροσερό νερό* να δώσεις στον άλλον. Όχι από τη βρύση της κουζίνας που είναι ζεστό, άμα είναι καλοκαίρι. Δηλαδή να το δώσεις με την καρδιά σου. «*Βεβαιώνω*», λέει ο Κύριος, «*θα έχεις τον μισθό σου*». Και τούτο γιατί ο Κύριος ξεκινά σαν εύκολη δυνατότητα για όλους να προσφέρουν την ελεημοσύνη τους. Εύκολη δυνατότητα. Δεν μπορείς να δώσεις ένα ποτήρι νερό; Μπορείς να πεις ότι ο Κύριος σου είπε να δώσεις στους φτωχούς, στον κάθε φτωχό από ένα εκατομμύριο δραχμές; «*Κύριε, δεν έχω*». Θα σου ζητήσει ο Κύριος να θεραπεύσεις τους ασθενείς; «*Κύριε, δεν έχω το χάρισμα αυτό*». Αλλά τι σου λέει; «*Με επισκεφθήκατε*». Δεν έχεις τίποτα να ξοδέψεις, όταν επισκεφθείς τον ασθενή· κ.ο.κ. Δηλαδή παίρνει την πιο απλή μορφή ελεημοσύνης που θα εκδηλώσεις την αγάπη σου εις τον συνάνθρωπο.

Ψάχνομε να βρούμε την πίστη σε αυτά τα λόγια που είπε ο Χριστός. Ψάχνομε. Δεν μίλησε τίποτα για την πίστη. Αλλά μίλησε για την αγάπη στη μορφή της ελεημοσύνης και αυτή, όπως σας είπα και το ξαναείπα, σε μία κατώτερη μορφή. Στοιχειώδη δηλαδή μορφή. Απλοϊκή μορφή. Ψάχνομε λοιπόν να βρούμε την πίστη αλλά δεν τη βρίσκομε. Δεν γίνεται λόγος γι' αυτήν. Δηλαδή η πίστις δεν θα είναι στοιχείον που θα κριθεί; Η πίστις είναι σπουδαιότατη. Αφού ο ληστής με την πίστη... -γιατί τι είπε ο ληστής; «*Μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου*». «*Εἶσαι ο Υἱός του Θεοῦ. Θυμήσου με*»- αυθημερόν εκέρδισε

τον Παράδεισον. Ο ληστής δεν έκανε κανένα έργον επί του σταυρού. Έδειξε μόνον πίστη. Δεν αναφέρεται η πίστις, γιατί προϋποτίθεται. Γι' αυτό όταν ο Απόστολος λέει: *«Πίστις, έλπίς, αγάπη»*. Η ελπίδα προϋποθέτει την πίστιν. Γιατί τι είναι η ελπίδα; Είναι τονισμένη πίστις. Και η αγάπη προϋποθέτει και την ελπίδα και την πίστη. Έτσι, στην έκπληξη των ακουόντων αυτά που ο Κύριος είπε: *«Δεϋτε οί εϋλογημένοι τοϋ Πατρός μου, διότι ... έτσι κι έτσι, ήμουν πεινασμένος, διψασμένος»* κ.τ.λ. στην έκπληξή τους, ο Κύριος προσθέτει: *«Αμήν λέγω υμίν (:Σας βεβαιώνω) εφόσον έποιήσατε ενί τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, εμοί έποίησατε»*. «Εφόσον», λέει, «προσφέρατε αυτά στ' αδέλφια μου τα ελάχιστα, σε μένα τα προσφέρατε». Αυτή είναι η έκπληξις. Τι; Ταυτίζει ο Κύριος τον εαυτόν Του με τον κάθε άνθρωπον. Δεν είναι απλώς η αγάπη προς τον πλησίον. Αλλά είναι η αγάπη εν ονόματι του Χριστού προς τον πλησίον. Να το ξαναπώ: Εν ονόματι του Χριστού προς τον πλησίον. Γιατί αυτό αποκαλύπτει την πίστη στον Χριστό. Να πού είναι κρυμμένη η πίστις. Εκεί είναι κρυμμένη η πίστις.

Αντίθετα, ένας φιλοσοφικός ανθρωπισμός, ένας αλτρουισμός, ένα απ' όλα εκείνα τα οποία λέμε, και δικαιώματα ανθρώπων, δεν ξέρω τι και δεν ξέρω τι, αυτά ποτέ δεν δικαιώνονται, όταν απουσιάζει ο Χριστός. Ένας που τρέχει, μέρα- νύχτα, οργώνει τους δρόμους, να μαζέψει χρήματα για κείνους, για κείνους κ.λπ. εάν αυτό δεν το κάνει εν ονόματι του Χριστού, ματαιοπονεί. Γιατί η πράξη του αυτή είναι μία πράξη που δεν έχει τη σφραγίδα της πίστεως. Και είναι γνωστό ότι λέει ο Απόστολος Παύλος ότι: *«Πᾶν ὃ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν»*. Όχι μόνο πέφτει στο κενό και δεν θα λογαριαστεί εν ημέρα κρίσεως, αλλά είναι και αμαρτία· διότι εκείνο το οποίον ο Θεός θέλει να προσφέρεις εν ονόματι του Χριστού δεν το κάνεις, αυτό είναι αμαρτία. Είδατε; *Πᾶν, οτιδήποτε, που γίνεται, ὃ οὐκ ἐκ πίστεως*, που δεν γίνεται εν ονόματι της πίστεως, είναι αμαρτία. Και ακόμη θα πει στην προς Εβραίους ο Απόστολος: *«Χωρίς δέ πίστεως, ἀδύνατον εὐαρεστήσαι (: Είναι αδύνατον να ευαρεστήσεις εις τον Θεόν, χωρίς την πίστιν) πιστεῦσαι γάρ δεῖ τόν προσερχόμενον τῷ Θεῷ ὅτι ἔστι (: πρώτα πρώτα πρέπει να πιστεύεις στην ύπαρξη του Θεού, ότι υπάρχει, ὅτι ἔστι) καί τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτόν μισθαποδότης γίνεται»*. «Κι εκείνοι οι οποίοι Τον εκζητούν», δηλαδή ψάχνουν να μάθουν,

να ζήσουν κάτι βαθύτερο και βαθύτερο από τον Θεό. Να θεώνονται διαρκώς. *«Γίνεται εις αυτούς μισθαποδότης»*. Εις αυτούς θα πει: *«Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου»* κ.λπ. Ὡστε η αγάπη από φιλόανθρωπα αισθήματα ή φιλοσοφική διάθεση- προσέξατε, μη χάσουμε τον μισθό μας- πέφτει στο κενό. Δεν έχει αξία. Δεν αντέχει στην αιωνιότητα. Είναι εκείνο που λένε...: *«Κάνε μια καλή πράξη κάθε μέρα»*. Το λένε και οι Πρόσκοποι και δεν ξέρω ποιοι άλλοι. Εν ονόματι τίνος; *«Εν ονόματι του εαυτού μου»*, θα σου απαντήσουν. *«Για να νιώσω καλύτερα. Να νιώσω καλύτερα. Να νιώσω εσωτερικά ότι είμαι άνθρωπος»*. Δεν έχει αξία. Σαφώς δεν έχει αξία.

Αλλά και η γενικότερα ηθική μοιάζει να λείπει από το Κριτήριο που στήνεται, από το περιεχόμενο του Κριτηρίου που στήνεται στα έσχατα, την ημέρα τη μεγάλη εκείνη. Δεν λείπει. Διότι αυτός που αγαπά, ούτε θα κλέψει, ούτε θα φονεύσει, ούτε θα αδικήσει, ούτε θα πορνεύσει, ούτε θα μοιχεύσει. Παίρνω τις εντολές: *«Οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτύρησεις, οὐ μοιχεύσεις»*. Διότι αν αγαπάς, θα τα κάνεις αυτά; Προφανώς όχι. Συνεπώς περιττό να τα αναφέρει ο Κύριος. Περιέχονται μέσα εις το περιεχόμενο του Κριτηρίου. Και όλα αυτά γιατί; Γιατί η αγάπη είναι το πλήρωμα, το γέμισμα του Νόμου. Γι' αυτό και οι δύο εντολές της αγάπης στον Θεό και της αγάπης στον πλησίον, περιέχουν τα πάντα. Είπα: της αγάπης στον Θεό και της αγάπης στον πλησίον. Ναι. Γιατί η δευτέρα, η αγάπη προς τον πλησίον, έχει κριτήριο την αγάπη την πρώτη, προς τον Θεό. Απλούστατα, μόνη η πρώτη αγάπη, εάν δεν έχεις αγάπη στον πλησίον, μένει άκαρπη· αλλά και μόνη η δευτέρα αγάπη προς τον πλησίον, εάν δεν ξεκινάει από τον Θεό, από την αγάπη προς τον Θεό, ξεκινάει από τον Ουμανισμόν. Και ο Ουμανισμός, ο Ανθρωπισμός δεν σώζει.

Γιατί ο Κύριος, αγαπητοί μου, απεκάλεσε τους ευεργετηθέντας, αυτούς που θα δώσουμε εμείς κάτι, τους απεκάλεσε *«ἀδελφούς»*; Γιατί κι Εκείνος έχει τον Θεόν βέβαια φύσει Πατέρα, κι εμείς έχομε τον Θεόν Πατέρα κατά χάριν. Κατά το ανθρώπινον εις τον Ιησούν Χριστόν. Αλλά και κατά το Θείον, είναι Υιός του Θεού, αλλά είναι όμως ομοούσιος με τον Πατέρα. Κληρονόμος Εκείνος; Γιατί τα παιδιά κληρονομούν τον Πατέρα. Κληρονόμος Εκείνος; Κατά το ανθρώπινον, κληρονόμοι κι εμείς. Θέλετε; Όπως λέει ο

Απόστολος Παύλος, «*συγκληρονόμοι κι εμείς, μαζί με Εκείνον*». Γιατί ακόμη είναι αδελφός μας, επειδή έλαβε την ανθρώπινη φύση. Γιατί «*Αὐτός πρῶτος ἀνεστήθη καί γίνεται πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς*».

Αλλά γιατί και τους αδελφούς τους απεκάλεσε «*ἐλάχιστους*»; «*Ελάχιστος*» θα πει «*ο τιποτένιος*». Είναι οι κατά κόσμον άσημοι άνθρωποι. Είναι οι περιφρονημένοι. Είναι οι περιθωριακοί. Όχι γιατί άλλο, γιατί αυτοί οι ίδιοι αμαρτάνοντες γίνονται περιθωριακοί αλλά γιατί...έντιμοι άνθρωποι είναι, καλοί άνθρωποι είναι, αλλά οι άνθρωποι οι υψηλά ιστάμενοι, δεν τους δίνουν σημασία. Αυτοί που στερούνται την κοσμικήν επιφάνειαν, την δόξα, τον πλούτο, τις κοσμικές προβολές και τα αξιώματα. Αυτοί, ως περιφρονημένοι, λέγονται «*ἐλάχιστοι*». Δεν είναι «*ἐλάχιστοι*». Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι. Επειδή όλοι έχουμε το κατ' εικόνα. Και είμεθα όλοι άνθρωποι. Δεν υπάρχει διαφορά. Οι άνθρωποι δίνουν διαβαθμίσεις και διαφορές. Ο Κύριος όμως κατά τα ανθρώπινα κριτήρια τοποθετεί και λέγει: «*Οἱ ἀδελφοί μου οἱ ἐλάχιστοι*».

Δεν πρέπει ακόμα να μας διαφεύγει ότι καθετί που πράττομε εις τον άλλον άνθρωπον, είτε αυτό είναι καλό, είτε αυτό είναι κακό, στον Θεό αποτείνεται. Γιατί αποτελεί το πρωτότυπό μας ο Χριστός. Προσέξατέ το: Ο Θεός. Επί παράδειγματι, βρίζεις τον συνάνθρωπό σου; «*Εάν προσκυνώ την εικόνα της Παναγίας, του Χριστού*», λέγει, δογματική θέση, «*ότι η τιμή διαβαίνει επί το πρωτότυπον*». Προσκυνώ το ξύλον με τις μπογιές. Έχει το σχήμα του προσώπου του Χριστού. Μάλιστα. Διαβαίνει, περνάει επί το πρωτότυπον. Αλλά ζώσα εικόνα είναι ο πιστός. Γι' αυτό και τους θυμιάζομε τους πιστούς. Είναι εικόνες του Θεού. Θυμιάζομε τις εικόνες και μετά τις ζώσες εικόνες που είναι οι πιστοί. Τον Επίσκοπο, τον ιερέα. Βγαίνει ο διάκονος, ο ιερέας, να θυμιάσει τον επίσκοπον τους πιστούς όλους. Τι σημαίνει αυτό; Θυμιάζει την εικόνα του Χριστού. Και η τιμή διαβαίνει επί το πρωτότυπον. Έτσι εδώ, ό,τι κάνεις, αν φερειπείν του Προέδρου της Δημοκρατίας κατεβάσεις την εικόνα και την ποδοπατήσεις, το πρόσωπό του δεν έπαθε τίποτα. Είναι εκεί που είναι ο άνθρωπος. Όμως θεωρείται προσβολή. Κι έχεις κυρώσεις. Έτσι κι εδώ, εάν προσβάλεις τον συνάνθρωπό σου, είναι προσβολή

κατά του Θεού. Κι έχει κυρώσεις. Εάν περιποιηθείς τον συνάνθρωπό σου, κι αυτό έχει τις επιπτώσεις του. Φθάνει στον Θεό η τιμή αυτή.

Λοιπόν· κάτι περισσότερο: Εάν είναι ο άλλος βαπτισμένος, δεν με συνδέει μόνο το κατ' εικόνα, αλλά και η οντολογική μου ένωση, ως μέλη Χριστού που είμεθα όλοι. Κάτι πολύ περισσότερο από το κατ' εικόνα.

Έτσι ο Θεός, καθ' όλο το μήκος της Αγίας Γραφής, αγαπητοί, βρίσκεται πίσω από τον κάθε άνθρωπο. Λέγει η Γραφή ότι *«εκείνος που ελεεί τον φτωχόν - είναι στην Παλαιά Διαθήκη- δανείζει τον Θεόν»*. Μα πώς; Γιατί πίσω από τον φτωχόν είναι ο Θεός. *«Αυτός που παίρνει διαζύγιο ή πέφτει στη μοιχεία, προσβάλλει το μεγάλο μυστήριο της ενώσεως Χριστού και Εκκλησίας»*. Ή: *«Αυτός που αμαρτάνει με σαρκικά αμαρτήματα, πορνεία, μοιχεία κ.τ.λ. προσβάλλει το σώμα του Χριστού*. Προσβάλλει και τον ναόν του Αγίου Πνεύματος. Γιατί το σώμα μας είναι ναός του Αγίου Πνεύματος. Με τον Θεό δηλαδή έχουμε μία οντολογική σχέση και διάσταση. Οντολογική. Όχι ηθική. Οντολογική. Όχι καθ' ομοιότητα. Οντολογική. Πραγματική. Κι αυτό φαίνεται ακόμη στη συσταύρωσή μας με τον Χριστόν, που θα μας δώσει και τη συνανάστασή μας.

Αγαπητοί, η Κρίσις είναι γεγονός. Εξάλλου, καθημερινά κρινόμεθα. Και ο απερχόμενος από τον κόσμο αυτόν, κρίνεται. Με μία διάκριση. Το είπε ο Κύριος: *«Ο ευσεβής»*, λέει, *«δεν έρχεται σε κρίση, δεν κρίνεται»*. *«Εἰς κρίσιν»*, λέγει, *«οὐκ ἔρχεται ἀλλά μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν»*. Ο ευσεβής. Και προσθέτει ο Κύριος μετά την Κρίση: *«Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον»*. Πρέπει να συλλάβουμε, αγαπητοί, και να συνειδητοποιήσουμε αυτό το *«αἰώνιον»*. Είναι..., είναι, είναι συγκλονιστικό. Αν προσπαθήσουμε να το καταλάβουμε, αυτό που δεν έχει τέλος, θα καταληφθούμε από έναν ίλιγγο. Όπως δεν μπορούμε να συλλάβουμε την έννοια του μηδενός. Και την έννοια του απείρου. Έτσι δεν μπορούμε να συλλάβουμε και την έννοια του αιωνίου. Μας αποκαλύπτεται. Και το πιστεύουμε. Δεν το συλλαμβάνουμε. Δεν μπορούμε. Και είναι πραγματικότητας.

Λοιπόν, αγαπητοί, ας αρχίσουμε να ζούμε όπως ο Κύριος θέλει. Γιατί ο Κύριος *«ἔρχεται κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς»*. Και ακολουθεί η αιωνιότης· είτε της Βασιλείας του

Θεού, είτε της κολάσεως. Ο Κύριος μάς θέλει να Του ανήκομε. Από μας εξαρτάται.

Εμείς τι θα κάνομε;

ΠΡΟΣ ΔΟΞΑΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΤΡΙΑΔΙΚΟΥ ΘΕΟΥ

και με απροσμέτρητη ευγνωμοσύνη στον πνευματικό μας καθοδηγητή

μακαριστό γέροντα Αθανάσιο Μυτιληναίο,

ψηφιοποίηση και επιμέλεια κειμένου:

Ελένη Λιναρδάκη, φιλόλογος

ΠΗΓΕΣ:

- Απομαγνητοφώνηση ομιλίας δια χειρός του αξιοτίμου κ. Αθανασίου Κ.
- http://www.arnion.gr/mp3/omilies/p_athanasios/omiliai_kyriakvn/omiliai_kyriakvn_665.mp3